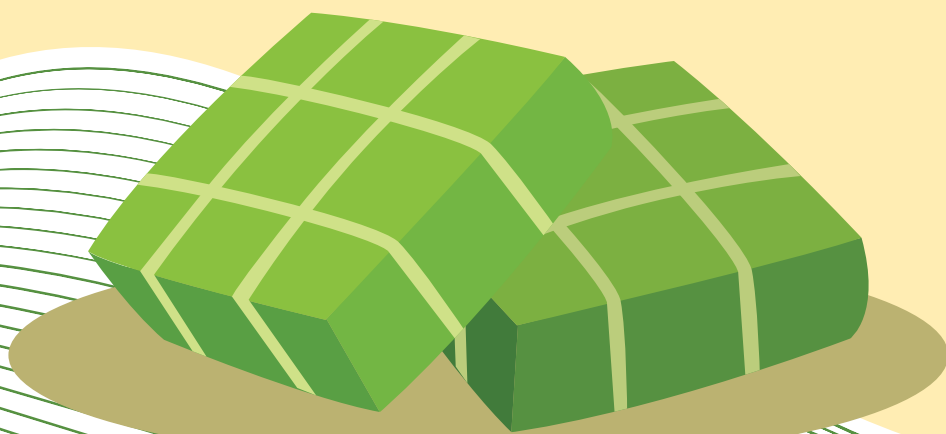

Bản tin **N** **NG**

ĐỊNH KIẾN VỀ VAI TRÒ GIỚI

TRONG NHỮNG NGÀY LỄ TẾT

ĐỊNH KIẾN VỀ VAI TRÒ GIỚI GIỚI

TRONG NHỮNG NGÀY LỄ, TẾT

Tết mới chỉ vừa qua ít ngày, nhưng các vấn đề trong bản tin nóng số này luôn là điều phổ biến trong mọi dịp Tết Nguyên Đán. Nhóm bản tin xin điểm nhanh một số tin bài còn tồn tại định kiến giới về vai trò của nam và nữ trong những ngày cuối năm vừa qua:

1. Nội trợ trong những ngày Lễ, Tết vẫn được xem là công việc riêng của phụ nữ

Những công việc mua sắm tết, lau dọn, hay bếp núc trong những ngày Lễ, Tết là việc không thể thiếu trong mỗi gia đình. Và hình ảnh cũng như nội dung quen thuộc về các công việc này vào mỗi dịp cuối năm thường được gắn liền với hình ảnh của người phụ nữ. Các tin, bài truyền thông về vấn đề này xuất hiện khá nhiều trên các trang báo khiến người đọc hiểu rằng những công việc này là trách nhiệm riêng của phụ nữ, và ngày Tết, Lễ thay vì là dịp nghỉ ngơi thì lại là gánh nặng, áp lực đối với nữ giới. Có thể thấy những bài góp phần củng cố định kiến, trách nhiệm riêng của phụ nữ trong ngày Lễ, Tết trên trang điện tử vietnamnet: **Tết dở khóc dở cười của những nàng dâu đoảng; Bí quyết ghi điểm với nhà chồng ngày Tết; Ngán ngấm vì vợ vụng thối vụng nát không biết lo toan ngày Tết; Choáng với danh sách chi tiền tiêu tết của bà nội trợ; Mẹo mua sắm Tết tiết kiệm, thông minh trên phunutoday.vn; Các chiêu dọn nhà nhanh, sạch đón Tết** trên vtc.vn ngày 26/01/2014 và trên afamily.vn

Dưới đây là một bài viết chia sẻ của độc giả gửi tới trang điện tử Gia đình và Xã hội. Bài viết kể tội người vợ không chịu dọn dẹp và nấu nướng phục vụ gia đình nhà chồng trong những ngày Lễ, Tết. Trong bài là một loạt những lời lẽ khó chịu, ngán ngấm của người chồng khi vợ không "chăm chỉ" như anh ta muốn. Theo người chồng này thì người phụ nữ dù có đi làm công sở thì vẫn có thời gian quét nhà, chăm con và nấu ăn cho nhà chồng, nếu đưa lý do thì đó chỉ là sự lười biếng và không yêu thương chồng con hết mực. Điều buồn cười là anh chồng liệt kê ra một số việc người vợ đã làm nhưng cho đó là không đủ, trong khi đó không thấy nhắc tới chút ít công sức nào của anh ấy trong việc xây dựng gia đình.

Tuy là bài chia sẻ, nhưng với những bài có nội dung như vậy sẽ khiến nhiều người càng tin rằng việc nhà là của phụ nữ, và khi không làm tròn việc đó, thì đó là người vợ hư. Bài đăng trên mục Chia sẻ trang Giadinh.net ngày 14/1/2014:

Lười biếng nên vợ tôi còn học đòi nhà giàu thuê đội dọn vệ sinh về làm. Nghe nói vậy, tôi đã điên tiết. Làm đàn bà mà đến cái nhà cũng không dọn được cho "ngon" thì qua Thái chuyển đổi giới tính làm chồng ra xã hội nai lưng kiếm tiền để đàn ông chúng tôi làm vợ cho rồi.

<http://giadinh.net.vn/chia-se/ngan-ngam-vi-vo-vung-khong-biet-lo-tet-20140114112329124.htm>

<http://vietnamnet.vn/vn/doi-song/159068/tet-do-khoc-do-cuoi-cua-nhung-nang-dau-doang.html>

<http://vietnamnet.vn/vn/doi-song/158901/bi-quyet-ghi-diem-voi-nha-chong-ngay-tet-cua-minh.html>

<http://phunutoday.vn/chia-se/meo-mua-sam-tet-tiet-kiem-thong-minh-39733.html>

<http://vietnamnet.vn/vn/doi-song/157200/choang-voi-bang-danh-sach-chi-tien-tet-cua-ba-noi-tro.html>

<http://vtc.vn/suc-khoe/cac-chieu-don-nha-nhanh-sach-don-tet-570409.html#IMG1>

<http://afamily.vn/nha-hay/6-meo-don-nha-don-tet-sieu-nhanh-va-sach-20130203025115161.chn>

Để tránh các sạn giới nêu trên, các nhà báo cần lưu ý từ việc đặt tiêu đề cho bài báo, tới việc khai thác nhân vật. Thay vì chỉ chọn các hình ảnh minh họa là nữ giới, người chị, người mẹ chăm lo cho ngày Tết, truyền thông cần có nhiều những bài viết, câu chuyện có sự chia sẻ của nam giới với phụ nữ như dọn dẹp nhà cửa, vun vén cho gia đình trong dịp Lễ, Tết.

Những bài viết không có nhân vật cụ thể, người viết có thể dùng những đại từ trung lập như "bạn" thay vì những từ chỉ riêng nữ giới như "các chị, em".

VD: trong bài 6 mẹo dọn nhà đón Tết siêu nhanh và sạch trên trang afamily.vn có viết:

"Nhiều chị em hẳn đang điên đầu vì chỉ còn vài ngày nữa là đến Tết mà công việc cuối năm ở công sở vẫn đang chất đống. Nhà Hay sẽ mách cho bạn một số mẹo dọn nhà thật nhanh chóng, hiệu quả và tiết kiệm."

Thay vì viết "Nhiều chị em hẳn...", tác giả có thể viết: "Bạn hẳn đang điên đầu..."

2. Xuất hiện định kiến giới trong việc nhận "thưởng tết"

"Thưởng Tết" là một chủ đề gây được sự chú ý của người dân trong dịp Tết. Một bài chia sẻ gần đây của độc giả trên một loạt các trang báo mạng thể hiện định kiến trong việc

thu nhập của vợ, chồng. Bài viết bày tỏ nỗi niềm của một người chồng có tiền thưởng tết ít hơn vợ khiến anh này cảm thấy tủi nhục vì "mất khí chất đàn ông".

Chính định kiến của xã hội đối với việc đàn ông phải có thu nhập cao hơn vợ mới đáng mặt đấng tạo ra cảm giác hèn kém ở người chồng, và sự lên mặt của người vợ trong tình huống này.

Một bài chia sẻ có nhiều định kiến như vậy, tòa soạn hoặc người biên tập cho đăng nên có những quan điểm, hoặc phần tư vấn của chuyên gia để cộng đồng hiểu rằng việc vợ hay chồng làm được nhiều tiền hơn, hay giỏi giang hơn người còn lại không phải là nguyên nhân gây đổ vỡ, mà vấn đề nằm ở chính định kiến giới đối với nam và nữ. Đáng tiếc là bài viết không có phần giải thích đó, ngược lại còn có một đoạn bình sau càng khiến định kiến giới ăn sâu, bám rễ vào tư tưởng của người đọc:

Không ít những người vợ giỏi hơn chồng nhưng đó lại chưa hẳn là điều tốt, thậm chí còn kéo theo nhiều hệ lụy và hậu quả trong hôn nhân, gia đình

Đoạn trích trên nằm trong bài **Thưởng Tết ít hơn vợ, tôi thấy hèn** trên trang **eva.vn ngày 21/1/2014**

<http://hn.eva.vn/eva-tam/thuong-tet-it-hon-vo-toi-thay-hen-co-6a166813.html>

Ngoài ra bài còn được đăng đồng loạt trên cả các trang báo mạng phổ biến hay các trang không chính thức khác:

<http://m.vietnamnet.vn/vn/doi-song/158950/thuong-tet-it-hon-vo-toi-thay-hen.html>

http://anninhhaiphong.net/tam-su/thuong-tet-it-hon-vo-toi-thay-hen_113340.html

[hen_113340.html](http://anninhhaiphong.net/tam-su/thuong-tet-it-hon-vo-toi-thay-hen_113340.html)

<http://xahoi.com.vn/yeu-va-song/tam-su/Thuong-Tet-it-hon-vo-toi-thay-hen-158771.html>

<http://www.tin247.com/thuong-tet-it-hon-vo-toi-thay-hen-18-22716258.html>

Một bài viết khác với tiêu đề **Sợ vợ tiêu hết chồng đưa tiền thưởng Tết cho mẹ** được đăng trên **trang 2sao.vn ngày 26/1/2014** cũng có định kiến trong việc thu nhập của nam và nữ khi cho rằng lương của đàn ông cao hơn phụ nữ là chuyện đương nhiên:

Thu nhập của tôi chỉ bằng một nửa của anh. Nhưng tôi không vì thế mà suy nghĩ, vì chuyện vợ kiếm ít tiền hơn chồng là đương nhiên, thông cảm được. Chỉ là chồng kiếm ít tiền hơn vợ thì mới đáng bàn.

<http://2sao.vn/p0c1065n20140116105551064/so-vo-tieu-het-chong-dua-tien-thuong-tet-cho-me.vnn>

Qua một vài rà soát nhanh trên đây của chúng tôi, hy vọng các phóng viên, những nhà báo và các ban biên tập có dịp nhìn lại những vấn đề còn tồn tại khi chưa có đủ sự nhạy cảm giới hay sự giám sát chặt chẽ trong việc đăng tin bài. Từ đó, các bạn phóng viên, các cơ quan báo chí có thể lưu tâm hơn trong việc đặt tên bài, nội dung sao cho tránh gây những định kiến trong cộng đồng.

VD: thay vì đặt tên bài "Thưởng Tết ít hơn vợ, tôi thấy hèn" thì có thể thay bằng "Có phải băn khoăn khi thưởng Tết ít hơn vợ?"...Ngoài ra, khi hết phần chia sẻ của bạn đọc, bài viết

cần có thêm những phân tích giới góc nhìn giới như: sự đóng góp của vợ hoặc chồng trong gia đình dù ít dù nhiều đều đáng trân trọng. Phụ nữ hay nam giới ai kiếm tiền nhiều hơn ai đều không ảnh hưởng tới hạnh phúc gia đình nếu đôi bên biết trân trọng thành quả của nhau. Đàn ông không phải là người phải chịu trách nhiệm với thu nhập trong nhà, không đáng

bị đổ gánh nặng về kinh tế. Chính những định kiến, áp lực về kinh tế đối với nam giới là nguyên nhân gây ra những lục đục, bất hòa trong gia đình, làm giảm giá trị và sự tôn trọng của người vợ dành cho chồng và sự mất tự tin của chính những người đàn ông.

Liên hệ:

Xin vui lòng gửi phản hồi hoặc đăng ký nhận bản tin theo địa chỉ:

Anh Lê Xuân Đồng - Cán bộ dự án "Giới và Truyền thông" của CSAGA - OXFAM

Điện thoại: 0977 798 257

Email: xuandong@csaga.org.vn